

Bijlagen bij Gebiedsvisie TPN-West

Bijlage 1: Ontwikkeling Gebiedsvisie TPN-West: Tussenronde consultaties en voorstellen voor aanpassing concept gebiedsvisie TPN-West.

Door Hans Beltman (voorzitter Kronenburgerforum) en Pieter Leroy (Hoogleraar Milieu en Beleid bij de Radboud Universiteit)

Bijlage 2: Beantwoording aanbevelingen tussenronde

College van B&W Gemeente Nijmegen & Beuningen (29 januari 2019)

Ontwikkeling gebiedsvisie TPN-West

Tussenronde consultaties
en voorstellen voor aanpassing
concept-gebiedsvisie TPN-West

Nijmegen, 15 juli 2018
Hans Beltman
Pieter Leroy

1. Inleiding

1.1. historie

Rondom het industrieterrein TPN-West heerst, vooral tussen bewoners en bedrijfsleven, al langer onvrede. Recent bestaat bij zowel bedrijven als burgers onrust over de toekomst van het gebied en over het (afwezige) toetsingskader voor die toekomstige ontwikkelingen. Die onvrede én de herontwikkeling van het terrein van de voormalige kolencentrale van Engie waren voor de gemeente Nijmegen, samen met de gemeente Beuningen en een werkgroep uit het Kronenburger Forum, aanleiding te starten met de ontwikkeling van een gebiedsvisie voor TPN-West.

Dat voornemen heeft eerst geleid tot een Plan van Aanpak van beide gemeenten (maart 2017) dat door de ingestelde werkgroep is omarmd. Daarna is in drie workshops (april-juni 2017) met vertegenwoordigers van nagenoeg alle betrokken partijen met enthousiasme een schets ontwikkeld van de karakteristieken van en ambities voor het gebied, met 2040 als tijdshorizon. Op basis van deze 3 workshops hebben de gemeenten Nijmegen en Beuningen meerdere versies voor een gebiedsvisie opgesteld, die ook in de werkgroep zijn besproken.

1.2. actuele situatie

Tijdens een bijeenkomst van de werkgroep, op 21 maart 2018, is de recentste conceptversie van de gebiedsvisie besproken. Helaas waren zowel bedrijven als bewoners daarover teleurgesteld. Men miste de constructieve opbrengst van de workshops, men miste de toen vastgestelde verregaande gelijkgestemdheid, en vond dat veel van de toen ambitieus geformuleerde inhoud gaande het schrijven verloren was gegaan. Die teleurstelling riskeerde te leiden tot het stopzetten van de participatie en van het gehele initiatief.

Om een voortijdig en contraproductief einde van een beloftevol project te vermijden is voorgesteld een tussenronde in te lassen: via een aantal interviews met betrokken partijen hoopte men de ambities voor de gebiedsvisie alsnog aan te scherpen en te verdiepen, en ook de uitvoeringsagenda ambitieuzer en SMART-er te formuleren. Hans Beltman en Pieter Leroy engageerden zich voor deze ronde. Daarbij wilden zij de kansen voor een heldere, ambitieuze en gedragen gebiedsvisie verkennen. Natuurlijk zullen er ook verschillen van inzicht bestaan, waarvan sommige wellicht onoverbrugbaar zijn.

Voorliggende notitie is het 'verslag' van onze gesprekken (april-juni 2018). Bijlage 1 bevat een overzicht van de gesprekspartners, vaak 2 per gesprek. Wij hebben hen voorafgaand een korte notitie met gespreksthema's toegestuurd. Naar gelang het verloop van het gesprek is daaraan meer of minder vastgehouden. Wij hebben er voor gezorgd dat in elk geval die thema's aan de orde kwamen die de gesprekspartners van het meeste belang vonden.

1.3. het vervolg

Aan de gesprekspartners is ook uitgelegd hoe wij het vervolg zagen: terwijl we de belangrijkste aspecten uit de interviews hebben genoteerd, zouden er geen 'verslagen' van die afzonderlijke gesprekken worden gemaakt. Wel zouden wij een notitie maken met de gezamenlijke opbrengst van die gesprekken, als voorstel voor aanscherping van de voorliggende concept-Gebiedsvisie. De aanbevelingen die worden gedaan betreffen voornamelijk de uitvoeringsagenda behorende bij de gebiedsvisie. Die notitie ligt voor.

Het voornemen is deze notitie nu eerst aan de opstellers van de concept-Gebiedsvisie van Nijmegen en Beuningen voor te leggen, zodat helder is welke aanpassingen o.i. nodig zijn. Die aanpassingen doorvoeren blijft natuurlijk hun verantwoordelijkheid. Daarna zal de werkgroep van het KBF voorliggende notitie en de reactie van de gemeenten bespreken. Vervolgens worden beide documenten, wellicht met een verslag van de werkgroep, aan beide colleges aangeboden. Na besluitvorming door de colleges wordt de gebiedsvisie ter vaststelling aan de gemeenteraden aangeboden.

2. Twee hoofdbevindingen

Uit onze gesprekken komen twee reacties als hoofdbevinding naar voren:

2.1. “TPN-West: het meest duurzame binnenstedelijke industriegebied van Nederland”

Vanuit het bedrijfsleven - maar zeker niet alleen van daaruit! -, werd erop aangedrongen de gebiedsvisie te gebruiken als een strategisch document en moment om van TPN-West het meest duurzame binnenstedelijke industriegebied van Nederland te maken. Dat impliceert voluit steun geven aan ter zake voorop lopende bedrijven, gebruik maken van hun ervaringen en ‘good practices’, met scherpe doelstellingen inzake energie(transitie), omgaan met natuurlijke (beperkte) grondstoffen (circulair) en een voortdurende verbetering van de milieusituatie. Die strategie zou ook de kern moeten zijn van het alom gevraagde positieve imago, de identiteit van het bedrijventerrein. Een dergelijke strategie vergt, behalve van het bedrijfsleven zelf, ook systematische inspanningen van andere partijen, inzake ‘governance’ en communicatie. Ook daarover hierna meer.

2.2. “Milieu geen hoofdthema?”

Bewoners en milieugroepen – maar heus niet alleen zij – waren verbaasd en teleurgesteld dat ‘milieu/duurzaamheid’ geen hoofdthema is in de concept-gebiedsvisie. Juist in een gebied waar ‘milieu’ in verleden en heden zo vaak tot onvrede heeft geleid, juist in een industriegebied waar wonen en werken zo nauwe burens zijn, zijn milieuaspecten een lastig grensvlak tussen de belangen van verschillende groepen.

Het thema ‘milieu’ wordt hierna nader uitgewerkt. Hier zij alleen aangegeven dat het enerzijds gaat om de feitelijke en cumulatieve milieudruk op het gebied - waarover trouwens verrassend weinig informatie beschikbaar is -, en anderzijds om de door bewoners ervaren milieuoverlast en de klachtenafhandeling.

Terwijl deze beide hoofdbevindingen verregaand in elkaars verlengde liggen en dus samen kunnen en moeten gaan, behandelen we hierna een aantal aspecten ervan toch apart. Wie wil, kan een onderscheid lezen tussen korte termijn acties en acties die weliswaar op korte termijn moeten starten maar een langere termijn doel hebben.

3. TPN als duurzaam bedrijventerrein

Van alle kanten ziet men de opmaak van de Gebiedsvisie als een uitgelezen kans om met TPN-west stevig in te zetten op een strategie van verduurzaming. Bedrijven die op dat terrein nu al actieve voorlopers zijn, zien er kansen in, voor henzelf uiteraard, maar ook voor de uitstraling van TPN-west als vestigingsplaats. Burgers rekenen erop dat het omarmen van duurzaamheid ook echt tot verbetering inzake milieubelasting en -overlast zorgt. En voor de gemeenten draagt TPN-west als duurzaam bedrijventerrein bij aan zowel een aantrekkelijk vestigingsklimaat als aan city marketing.

Als deze benadering omarmd wordt, kan de algemene ambitie voor TPN-West als volgt worden geformuleerd:

TPN-West is een bedrijventerrein waar de focus ligt op continuïteit, duurzame ontwikkeling en leefbaarheid, zowel binnen het gebied als in de omringende woonwijken. Deze kernwaarden zijn met elkaar in balans.

Het strategisch inhoud en vorm geven aan dat algemene doel impliceert een hele rij te ondernemen concrete acties, die we hierna in beeld brengen:

- Bedrijven, gemeenten, ODRN, milieuorganisaties en burgers moeten afrekenbare duurzame doelen stellen.
- Aan de vestiging van toekomstige bedrijven moeten extra voorwaarden worden opgelegd inzake energie, stromen, mobiliteit, groen, communicatie enz.
- Het moet helder worden wat te doen met de “rafelranden” van het industrieterrein, vanuit een oogpunt van sociale duurzaamheid.

Bij de verwezenlijking van deze ambities zijn veel partijen betrokken. De onderlinge communicatie/informatie-uitwisseling is een belangrijke succesfactor. Betrokken partijen zijn:

- Gemeente Nijmegen en gemeente Beuningen (en Provincie Gelderland)
- ODRN
- Bedrijfsvereniging TPN-West
- Omliggende woonwijken (Dorpsbelang Hees, Waterkwartier, Neerbosch, etc.)
- Milieugroepen (o.a. Leefmilieu Nijmegen)

Aanbeveling 1:

Het is wenselijk deze partijen met regelmaat (bijv. 1 of 2x per jaar) bij elkaar te laten komen voor informatie-uitwisseling over de vorderingen van de uitvoeringsactiviteiten. Het gezamenlijke commitment en het besef van de onderlinge afhankelijkheid vormt een extra stimulans. In plaats van hiervoor een aparte groep in het leven te roepen, ligt het voor de hand hiervoor het Kronenburger Forum te benutten.

3.1. afrekenbare duurzame doelen

Een terugkerend discussiepunt is de manier waarop proactief milieu- en duurzaamheid gestalte moet krijgen. Overheden, inclusief uitvoerings- en handhavingsorganisaties zijn gehouden alleen wettelijke maatregelen toe te passen. Bedrijven zijn, vanwege het level playing field, uiteraard niet geneigd bovenwettelijke normen te accepteren, die zijn juridisch ook niet houdbaar. Maar een pro-actief milieu- en duurzaamheidsbeleid vergt juist het voortdurend vooruitlopen op louter wettelijke regelingen. Op basis van onze gesprekken zijn drie principes hier leidinggevend:

Van de gemeenten en de ODRN mag om een onberispelijke uitvoering van het bestaande regelgevende kader worden gevraagd. Dit impliceert dat vergunningen up to date zijn, dat vergunningen geregeld worden herzien op basis van de actualisatie van BBT, en dat handhaving daarvan en communicatie daarover op orde zijn. Dat geldt dus ook voor energiebesparende maatregelen met < 5 jaar terugverdientijd.

Aanbeveling 2:

Beoordeel het prestatiecontract met ODRN op deze taken en herzie deze zo nodig. Onderdeel van zowel pro-actief als communicatief beleid zou bijvoorbeeld zijn ODRN systematisch te laten aanschuiven bij wijkoverleg.

(zie ook andere aspecten over de betrokkenheid van ODRN hierna)

Van overheden, uitvoeringsorganisaties en bedrijven mag worden verwacht dat ze actief anticiperen op het in werking treden van de Omgevingswet, wellicht per 2021. Voor TPN-west zijn de kernpunten daaruit: (1) het maken van een veel integralere afweging tussen alle kosten en baten van een vergunningverlening, met name inclusief de gezondheidseffecten; (2) een grotere beslissingsvrijheid voor lokale besturen; en (3) een veel vroeger en breder op te zetten communicatie- en participatie-traject.

Aanbeveling 3:

Zet in het eerste halfjaar van 2019 een pilot project op waarin overheid, de uitvoeringsorganisatie ODRN, de bedrijfsvereniging TPN-West en een geselecteerd bedrijf 'oefenen' met deze aspecten van de Omgevingswet. De rapportage daarover dient gericht te zijn op leren van deze pilot en moet beschikbaar te komen voor alle bedrijven in het gebied.

Zowel de beide gemeenten als de bedrijven op TPN-west hebben intenties uitgesproken over energie-neutraliteit tegen 2040. Van bijzonder belang hierbij is de intentieverklaring van december 2017 tussen gemeente, BCTN en Engie voor flinke investeringen in en het via flexibele planning faciliteren van een terrein voor duurzame energie op de Engie-terreinen. Het is van belang die initiatieven en de begeleidende planvorming goed te begeleiden en te monitoren, omdat het als een de facto pilot leerzaam zal zijn.

Aanbeveling 4:

Plan samen met de bedrijfsvereniging TPN-West tussendoelen in tijd en percentages over de vorderingen die gemaakt moeten worden om in 2040 energieneutraal te zijn in het gebied. Neem deze planning op in de uitvoeringsagenda.

Aanbeveling 5:

Vertaal de intentieverklaring tussen gemeente, Engie en BCTN in te bereiken tussendoelen in de tijd en neem deze op in de uitvoeringsagenda.

Aanbeveling 6:

Rapporteer jaarlijks over de vorderingen m.b.t. aanbeveling 4 en 5. Het Kronenburger Forum kan daarvoor een geschikt platform zijn.

Wil TPN-West de reputatie kunnen verdienen van grootste en meest duurzame binnenstedelijke bedrijventerrein in Nederland dan impliceert dit dat er, naast doelen inzake energie ook duurzame (tussen)doelen moeten worden geformuleerd over o.m. mobiliteit en afval/circulariteit. Er zijn bedrijven die hun afvalstoffen nu reeds voor hergebruik 'ter

beschikking stellen' aan buurbedrijven. Dit gebeurt nu echter nog maar in zeer beperkte mate.

Aanbeveling 7:

De gemeente Nijmegen neemt in 2018/2019 het initiatief om samen met de bedrijfsvereniging een plan op te stellen voor het beperken/verbeteren van de mobiliteit.

Aanbeveling 8:

De bedrijfsvereniging voert in samenspraak met ARN en ODRN in het eerste halfjaar van 2019 een inventarisatie uit naar de huidige afvalstromen en grondstoffenbehoeftes van bedrijven. Uit de match van deze twee parameters kan een plan worden opgesteld voor maximaal hergebruik van afvalstromen op TPN-West. In het plan wordt de financiële context geschetst en kunnen doelen in de tijd worden geformuleerd. Jaarlijkse rapportages geven de mogelijkheid om zo nodig bij te sturen.

3.2. vestigingseisen voor toekomstige bedrijven

Een herschikking van bestaande bedrijven op het industrieterrein is niet realistisch. Het komt echter voor dat bedrijven hun activiteit beëindigen en het terrein beschikbaar komt voor verkoop. Juist dan kunnen vestigingseisen bewerkstelligen dat de bijzondere kenmerken van en ambities voor het gebied tot hun recht komen. Op TPN-west moeten de kades die direct toegang bieden tot grote vaarwegen bij voorrang worden (her)bestemd voor watergebonden activiteiten.

Voor het gehele terrein moeten overigens vestigingseisen worden geformuleerd zodat bedrijven die duurzaam produceren worden bevoordeligd. Het gaat daarbij in elk geval om energiezuinigheid, (eigen) energieopwekking, watergebruik en circulariteit. Daarbij moet ook benutting van het bestaande warmtenet een pre krijgen.

Aanbeveling 9:

De gemeenten Nijmegen en Beuningen werken in het 1^e halfjaar van 2019 een vestigingsbeleid uit voor de aspecten watergebonden bedrijvigheid, duurzaamheid en warmtevraag.

3.3. de rafelranden van het industrieterrein

Zoals in en rondom alle ruimtelijke bestemmingen, heeft ook TPN-west enkele 'rafelranden'.

Drie telkens terugkerende thema's vragen om helderheid en actie:

Illegaliteit: volgens alle gesprekspartners is op TPN-west sprake van 'enige illegale activiteiten', van illegale sloop tot straatraces, van drugshandel tot prostitutie. Onhelder is of en hoeveel die aan milieubelasting en aan sociale en economische vormen van onduurzaamheid bijdragen. We hebben niet de indruk gekregen dat daar, door overheden, handhavers of wie ook, beleid op wordt gevoerd. Bedrijven zeggen er geen last van te hebben, noch fysiek noch qua reputatie. Bij burgers/bewoners versterken die activiteiten echter het imago van een 'no go area'.

De gemeenten en de handhavers moeten helder communiceren of dit voor hen een prioriteit is of niet. In het eerste geval moet er een interventieplan worden gemaakt.

Aanbeveling 10:

De gemeenten formuleren als onderdeel van de gebiedsvisie en in samenspraak met ODRN en andere uitvoerings- en handhavingsorganisaties hun opstelling en aanpak ten aanzien van illegale activiteiten op TPN-West.

Rommelige publieke ruimte: de grote variatie aan bedrijven en bedrijfsgebouwen valt in het niet bij de nog grotere variatie in de inrichting van de publieke ruimte. Vrijwel iedereen vindt (grote delen van) het bedrijventerrein rommelig, een 'ratjetoe' enz. Toch zijn er ook delen met heldere wegbelijningen en parkeerplaatsen, keurig onderhouden groen enz.

Uit onze gesprekken is gebleken dat de bedrijven niet zitten te wachten op extra bewegwijzering ('iedereen heeft navigatie', 'men weet ons prima te vinden'), maar dat meer eenheid in de vormgeving van de openbare ruimte wel wenselijk is. Het is typisch een thema waarin de bedrijvenvereniging in overleg met het parkmanagement en de gemeenten een aantal initiatieven moet ondernemen.

Aanbeveling 11:

Bedrijvenvereniging en parkmanagement formuleren hun wensen ten aanzien van verbetering van de openbare ruimte en leggen die voor aan beide gemeenten met het verzoek die op te nemen in de meerjarenbegroting. Gereed medio 2019.

No go area: omwonenden, maar ook mensen van het bedrijfsleven zelf beschouwen het bedrijventerrein zeker niet als uitnodigend, tot ronduit een 'no go area'. Het terrein wordt omschreven en ervaren als niet ontsloten, labyrinthisch, gevaarlijk.

Uiteraard heeft een bedrijventerrein zo zijn eigen kenmerken en risico's. Vrachtwagenverkeer is er slechts één van. Dat vraagt om voorzichtig opereren met plannen. Toch wordt van verschillende kanten bepleit het bedrijventerrein toegankelijker te maken door de aanleg van wandel- en fietspaden, door borden met plattegronden, door ook de bedrijven een betere herkenbaarheid te geven. Nu enkele knelpunten inzake fietsveiligheid zijn of worden aangepakt, is het tijd voor positieve actie, ook hier in samenwerking tussen bedrijven(vereniging), parkmanagement en gemeenten.

Aanbeveling 12:

Bedrijvenvereniging, parkmanagement en gemeenten stellen in 2019 een plan op ter verbetering van de toegankelijkheid voor wandelaars, fietsers en bezoekers.

4. Milieu

4.1. milieu als hoofdthema

Het milieuthema omvat meerdere aspecten.

Hiervoor is al aangegeven dat bewoners en anderen teleurgesteld zijn dat 'milieu' geen hoofdthema vormt bij de ambities. Immers van een duurzaam bedrijventerrein kan slechts gesproken worden als de kernwaarden met elkaar in balans zijn, t.w. continuïteit, duurzame ontwikkeling en leefbaarheid.

Aanbeveling 13:

Neem 'milieu' op als hoofdthema bij de reeds geformuleerde ambities en integreer daarin de volgende aspecten (4.2. t/m 4.5.).

4.2. cumulatieve milieubelasting

Zover we hebben kunnen nagaan, is er geen actuele en betrouwbare informatie over de feitelijke en cumulatieve milieubelasting op en rondom TPN-west. Het lijkt ons verstandig een dergelijke 'state of the environment' te maken, in elk geval m.b.t. luchtkwaliteit en geluidsbelasting door stationaire en mobiele bronnen, inclusief de mogelijke gezondheidseffecten daarvan. Diverse gesprekspartners drongen erop aan ook 'risico's' c.q. externe veiligheid daarin op te nemen, in elk geval die risico's die verbonden zijn aan de overslag van chemische stoffen op TPN-west.

Een dergelijke state of the environment zou ook duidelijk maken welke bedrijfssectoren (grootweg: maakindustrie, logistiek, energie, distributie en dienstverlening) meer en minder bijdragen aan welke milieubelasting, en welke sectoren dus waarop precies aangesproken kunnen worden. Uiteraard dient een dergelijke 'state of the environment' ook als een soort nul-meting, zodat over 5, 10 jaar de milieuwinst (enigszins) objectief kan worden berekend.

Aanbeveling 14:

Inventariseer/onderzoek de cumulatieve belasting ten aanzien van geluid, luchtkwaliteit en externe veiligheid, resulterend in een geactualiseerde milieustatus per 2019.

Een systematische en betrouwbare milieukaart zou niet alleen voor beleidsmakers, maar vooral ook voor de communicatie tussen betrokkenen zeer handig zijn. Het is voor de korte termijn ook een voortdurend referentiepunt in de communicatie tussen betrokkenen. Voor het beleid gericht op 'duurzaamheid' zou die kaart overigens alleszins ook de terreinen energie en (grond)stofstromen moeten omvatten. Zie hierover ook aanbevelingen 8 en 9.

4.3. ervaren milieuoverlast

Er is een gedeelde overtuiging dat van de ± 450 bedrijven op TPN-west een beperkt aantal voor telkens terugkerende milieuoverlast zorgt. Zowel burgers, ODRN, gemeenten als bedrijven zelf hebben een soort 'top 10' daarvan in gedachte. Maar niemand beschikt over een min of meer geautoriseerde lijst, laat staan dat sprake is van een prioritair beleid gericht op deze systematische overlast-gevers. In veel gevallen is trouwens sprake van een 'eenvoudig' gebrek aan 'good housekeeping'.

De bedrijven geven aan elkaar onderling weinig tot niet aan te (kunnen) spreken op dit type overlast. En zoals voor de illegale activiteiten geldt, geven ze aan ook hiervan geen last te hebben, noch fysiek, noch in termen van reputatie.

Er is dringend behoefte is aan een top 10 lijstje en beleid daarop. Het prioritair in gesprek gaan met en aanpakken van deze kleine groep bedrijven levert op korte termijn ongetwijfeld veel winst op in de ervaren milieuoverlast - en in het onderlinge vertrouwen -. Het zet bovendien scherp neer waar men met alle betrokkenen heen wil.

Aanbeveling 15:

ODRN stelt nog in 2018 in samenspraak met vertegenwoordigers van omringende woonwijken een top-10 lijst op van terugkerende/nog steeds niet opgeloste overlastsituaties en voorziet deze lijst van een (korte termijn-) aanpakplan.

4.4. klachten

Er is kennelijk een probleem met de klachtenafhandeling: aan de ene kant is een aantal burgers en milieugroepen ontevreden over de klachtenafhandeling door ODRN en provincie. Die klachten betreffen de snelheid, de professionaliteit, het vervolg en de communicatie daarover (terugmelding). Aan de andere kant geeft de ODRN aan weinig klachten te krijgen. Overigens zijn omwonenden redelijk tevreden over de communicatie rondom de sloop op het Engie-terrein, zoals door het bedrijf zelf geïnitieerd.

Een gezamenlijke doorlichting van de huidige klachtenprocedure en een goed gesprek over verbeteropties daarvoor tussen burgers, bedrijven, milieugroepen, ODRN en gemeenten zijn zeer wenselijk. Door zowel burgers als de ODRN zelf is gesuggereerd dat, zoals huisartsen en andere dienstverleners nu al aanwezig zijn bij het geregelde wijkoverleg (met name in het Waterkwartier), ook de ODRN daarbij systematisch aanwezig zou moeten zijn. Dat zou de communicatie op wijkniveau bevorderen en veel klachten ‘aan de voorkant’ voorkomen.

Aanbeveling 16:

ODRN bespreekt in de 1^e helft van 2019 met bewoners, milieugroepen, bedrijven de huidige klachtenprocedure en de mogelijke verbeteringen daarin. Het resultaat wordt voorgelegd aan beide gemeenten en de Provincie Gelderland.

4.5. milieucategorieën en milieucontour

Er is verregaande eensgezindheid dat TPN-west, gezien de belangrijke bijdrage aan de economie en de werkgelegenheid (8.500 arbeidsplaatsen) in de regio, een bedrijventerrein en werklocatie voor alle categorieën bedrijven moet blijven.

Die bestaande milieucategorieën - nu in principe in concentrische cirkels van binnen naar buiten aflopend - zijn evenwel lang niet altijd bepalend voor de feitelijke milieudruk, de risico's of de ervaring van overlast en risico's. Tegelijkertijd realiseert iedereen zich dat het verplaatsen van bedrijven een onhaalbare kaart is.

Toch is het, juist vanwege een beleid gericht op duurzaamheid, van groot belang (1) alert te zijn op vrijvallende bedrijfsterreinen - en dan een adequaat locatiebeleid te voeren – (zie aanbeveling 9), en (2) systematisch na te gaan of de huidige milieucontour rondom het bedrijventerrein in de nabije toekomst teruggelegd kan worden - met aangescherpte vestigingsvoorwaarden voor nieuwkomers -. Veel van de recent geboekte milieuwinst was immers afhankelijk van ‘toevalstreffers’, omdat bedrijven sloten, c.q. voor hervestiging kozen.

Aanbeveling 17:

Gemeenten voeren een onderzoek uit naar juridische en financiële mogelijkheden en onmogelijkheden om de bestaande geluidscontour terug te leggen en communiceren de uitkomst met bedrijven en omwonenden.

De contramal van dit onderzoek is dat bewoners er “zeker” van kunnen zijn dat de milieucontour niet verruimd wordt.

5. De governance van TPN-west

Terwijl er verregaande eensgezindheid is over wat de middellange en lange termijn toekomst van TPN-west moet zijn, zal het begeleiden en sturen van die ontwikkeling geen

sinecure zijn. Enerzijds is helder dat, vanwege de grote onderlinge afhankelijkheid van alle partijen, er niet anders dan in gezamenlijke, gedeelde verantwoordelijkheid kan worden opgetreden. Geen van de actoren is bij machte dit proces alleen in goede banen te leiden. Anderzijds zijn uit de gesprekken enkele factoren gebleken die een gezamenlijke verantwoordelijkheid hypothekeren. Zo is (1) iedereen zich bewust van die grote onderlinge afhankelijkheid, maar leidt dat voorlopig tot 'wachten tot de ander beweegt'. Verder is (2) onvoldoende duidelijk waar de winst voor alle betrokkenen zit: 'what's in for me?'. Aan de kant van het bedrijfsleven speelt (3) de geringe organisatiegraad van de bedrijfsvereniging een rol: van die vereniging gaat weinig initiatief en cohesie, laat staan sturingsvermogen uit. Bovendien (4) blijkt in onze gesprekken een gering gevoel van integrale ketenverantwoordelijkheid: bedrijven willen best zaken doen, c.q. energie ruilen, grond verhuren met en bij de burens en de directe leveranciers of aannemers, maar voelen zich niet verantwoordelijk voor wat er verderop op het terrein of in de keten gebeurt. Ten slotte (5) stellen we vast dat TPN-West bij de gemeenten geen hoge prioriteit heeft.

Als iedereen op iedereen wacht ligt er naar ons oordeel een belangrijke initiatief- en stimuleringsrol bij beide gemeenten. Wordt die rol niet onderkend, dan valt niet te verwachten dat er veel van de opgeschreven ambities terecht zal komen.

6. Overleg, transparantie en communicatie

Op deze punten zijn tal van concrete initiatieven te ontwikkelen. Op basis van onze gesprekken noemen we de volgende:

- open dag: goed voor de bekendheid van bedrijven, voor het lokken van nieuwe werknemers, voor het creëren van goodwill van omwonenden.
- ODRN: burgers, milieugroepen én bedrijven hebben behoefte aan een minder regulatieve en meer op duurzaamheidsdoelen gerichte opstelling; er is behoefte aan een help desk, aan informeel vooroverleg, aan een lagere drempel.
- gemeenten en parkmanagement: er is behoefte aan een interface richting overheden, aan een task force voor het (collectief) ontzorgen van bedrijven die met zonne-energie, met circulariteit enz. aan de slag willen.
- Kronenburger Forum: doorgaand overleg tussen alle betrokken partijen; monitoren van zowel de grote strategische lijnen als van acute gebeurtenissen (zandtransport enz.), en voor het monitoren van de uitvoering van de gebiedsvisie.

7. Tot slot

In het voorgaande is samengevat wat wij in de interviews hebben opgetekend. Het zijn vooral uitwerkingen van de kern van wat de ambitie van TPN-West moet zijn:

TPN-West is een bedrijventerrein waar de focus ligt op continuïteit, duurzame ontwikkeling en leefbaarheid, zowel binnen het gebied als in de omringende woonwijken. Deze kernwaarden zijn met elkaar in balans.

Met het onderschrijven van deze ambitie wordt een eerste stap gezet. Want de kenwoorden continuïteit, duurzaamheid en leefbaarheid en vooral de balans daartussen zullen verder moeten worden uitgewerkt tot toetsbare doelen en om die te formuleren (en overeen te komen) zijn alle betrokken partijen aan zet. Het uitspreken van de ambitie is dus het begin van een proces van communiceren, van wikken en wegen, van formuleren en doen. Die

uitdaging zal iedereen aan moeten willen gaan om geleidelijk de ambitie herkenbaar meer en meer vorm te geven.

En als de raden van Nijmegen en Beuningen die ambitie omarmen, dan ligt er, hoe je het ook wendt of keert, een belangrijke initiërende en stimulerende rol bij beide gemeenten (en hun uitvoeringsorganisatie ODRN).

Bijlage 1: gesprekspartners

1. Dorpsbelang Hees – 19 april '18
 - Marion Otten
 - Jan de Kanter
 - Paul Buijs
2. Hyster-Yale – 19 april '18
 - Peter Zwaan
3. Leefmilieu Nijmegen – 19 april '18
 - Marga Jacobs
 - Wil Jansen
4. Weurt – 20 april '18
 - Dick Zeeman
 - Michael Lenzen
5. ODRN – 26 april '18
 - Nicole Molenveld
 - Mark Geurts
6. Gemeente Nijmegen – 26 april '18
 - Michiel Hustinx
 - Jeroen Jansen
7. Waterkwartier – 22 mei '18
 - Ruud de Vries
 - Hans Sprangers
8. BCTN – 22 mei '18
 - Bert de Groot
9. Engie - 30 mei '18
 - Kees Baijens
10. Gemeente Beuningen – 5 juni '18
 - Willian van Hal
 - Ruben Hurenkamp
11. ARN – 28 juni '18
 - Harrie Arends

Bijlage 2 Beantwoording aanbevelingen tussenronde

Bijlage bij brief gebiedsvisie TPN-West aan de werkgroep gebiedsvisie

Uitgebreide reactie gemeenten per aanbeveling uit Verslag tussenronde van Hans Beltman en Pieter Leroy.

Bedrijven en omwonenden op en rond TPN-West hebben aangegeven een afwegingskader te missen voor de ontwikkeling van het gebied. Men heeft het idee dat er door de gemeenten stand-alone beslissingen worden genomen met betrekking tot TPN-West en omgeving. Die behoefte is voor de gemeenten Nijmegen en Beuningen aanleiding geweest om een gebiedsvisie voor TPN-West op te stellen. Ook is het de eigen ambitie van beide gemeenten om samen met alle stakeholders een helder toekomstperspectief voor het gebied te ontwikkelen.

Voor de ontwikkeling van een gebiedsvisie hebben Hans Beltman en Pieter Leroy in het afgelopen jaar met verschillende betrokken partijen gesproken. Van die gesprekken hebben zij een verslag gemaakt, met daarbij een 17-tal aanbevelingen.

Op verzoek van de omwonenden geven de gemeente Nijmegen en Beuningen hierbij hun reactie op elk van de aanbevelingen, om duidelijk te maken of en hoe die door de gemeenten worden overgenomen.

Het merendeel van de aanbevelingen is gericht op de uitvoering, en bedoeld om op korte termijn invulling te geven aan de ambities. Een kleiner aantal aanbevelingen is gericht op de ontwikkeling van de visie zelf. De aanbevelingen zijn gericht op de korte termijn, en zo zijn de aanbevelingen ook beantwoord. Met een termijn van de komende 2 jaar voor ogen.

De gebiedsvisie omschrijft een gewenst eindbeeld voor de toekomst, maar dit eindbeeld moet al doorwerken in de werkwijze van vandaag. Door het een plek te geven bij de invulling van de rol van o.a. de ODRN, het Kronenburgerforum en wijkmanagement.

Het is ook de reden dat in de werkgroep van 20 november is aangegeven dat er capaciteit wordt vrijgemaakt voor de initiatie en coördinatie van uitvoeringsacties. Die rol wordt ingevuld door een aan te stellen gebiedsmanager. In de opdracht zullen onderlinge communicatie en dialoog (ook intern) zeker een plek krijgen. Net zoals er kansen liggen voor de samenwerking met bedrijven en omgeving, en om de zichtbaarheid van TPN-West voor het publiek te vergroten (de goede voorbeelden laten zien). Daarmee geven we invulling aan de initiërende rol in het gebied.

Gericht op de visie zijn aanbeveling: 9, 10, 13, 17

Gericht op de uitvoering zijn aanbeveling: 1-9, 11, 12, 14, 15, 16

Aanbeveling 1:

Het is wenselijk deze partijen met regelmaat (bijv. 1 of 2x per jaar) bij elkaar te laten komen voor informatie-uitwisseling over de vorderingen van de uitvoeringsactiviteiten. Het gezamenlijke commitment en het besef van de onderlinge afhankelijkheid vormt een extra stimulans. In plaats van hiervoor een aparte groep in het leven te roepen, ligt het voor de hand hiervoor het Kronenburger Forum (KF) te benutten.

Gemeenten

Dit nemen we over.

Het Kronenburger Forum wordt benut om twee keer per jaar een overleg tussen bewoners, bedrijven en gemeenten invulling te geven.

Argumenten

Informatie-uitwisseling, en het delen van ervaringen en vorderingen is van belang in het gebied. Wij sluiten ons aan bij de stelling dat het voor de hand ligt om hiervoor de reguliere vergadering van het KF te benutten. Het onderwerp leefomgevingskwaliteit staat daar centraal. Hoewel het gesprek zeker niet beperkt hoeft te zijn tot het KF, zo kunnen bedrijven en omgeving elkaar ook onderling opzoeken.

De nadruk ligt wat ons betreft op de gezamenlijkheid en gemeenschappelijke verantwoordelijkheid in het gebied, en wie welke rol kan pakken in het oplossen van problemen. Want alle partijen hebben uiteindelijk baat en bij een

goede verstandhouding. De gemeenten spelen daarbij een rol, maar de bedrijven en omgeving zijn hier eveneens aan zet.

Aanbeveling 2: (samen met aanbeveling 15 en 16)

Beoordeel het prestatiecontract met ODRN op deze taken en herzie deze zo nodig. Onderdeel van zowel pro-actief als communicatief beleid zou bijvoorbeeld zijn ODRN systematisch te laten aanschuiven bij wijkoverleg.

(zie ook andere aspecten over de betrokkenheid van ODRN hierna)

(aanbeveling 15) ODRN stelt nog in 2018 in samenspraak met vertegenwoordigers van omringende woonwijken een top-10 lijst op van terugkerende/nog steeds niet opgeloste overlastsituaties en voorziet deze lijst van een (korte termijn-) aanpakplan.

(aanbeveling 16) ODRN bespreekt in de 1^e helft van 2019 met bewoners, milieugroepen, bedrijven de huidige klachtenprocedure en de mogelijke verbeteringen daarin. Het resultaat wordt voorgelegd aan beide gemeenten en de Provincie Gelderland.

Gemeenten

Dit nemen we over.

1. Werknemers van de ODRN sluiten in 2019 aan bij wijkoverleg in de omgeving van TPN-West. Te beginnen bij het Waterkwartier, omdat daar sprake is van een bestaand overleg waar men bij aan kan schuiven.
2. De ODRN stelt in samenspraak met de omgeving een top 10 op van terugkerende overlast, inclusief korte termijn plan van aanpak. Uitvoering in 2019.
3. De overlegmomenten bij 1 en 2 worden tevens benut om de klachtenprocedure uit te leggen, bespreken en mogelijke verbeteringen op te halen en voor te leggen aan opdrachtgevers.
4. De werkwijze van de Omgevingsdialoog wordt voortgezet.

Argumenten

Op TPN-West moet de basis op orde zijn, dat wil zeggen dat de omgeving (bewoners en bedrijven) er van uit moeten kunnen gaan dat vergunningen van bedrijven op orde zijn en blijven, dat de geldende regelgeving (waaronder Best Beschikbare Technieken (BBT)) wordt nageleefd, en dat bij klachten de procedure helder is en de reactie adequaat. Kortom, dat de omgeving weet dat er serieus met hun zorgen wordt omgegaan.

In de opdrachtverlening aan de ODRN nemen we op dat men in 2019 aansluit bij wijkoverleg Waterkwartier. Dit overleg bevordert laagdrempelig overleg met de ODRN en kan 'aan de voorkant' klachten voorkomen. In tegenstelling tot de andere wijken is er in het Waterkwartier een bestaand wijkoverleg waar de ODRN bij kan aanschuiven. De werkwijze kan mogelijk uitgebreid kan worden naar de andere wijken. Wij zullen met de overige betrokken wijken overleggen hoe daar invulling aan kan worden gegeven.

Omwonenden van TPN-West uiten hun ongenoegen over terugkerende overlast en gebrek aan aandacht hiervoor. Daarom nemen we de aanbeveling over dat de ODRN in samenspraak met de omgeving een lijst opstelt van terugkerende/veelvoorkomende overlast met bijbehorend plan van aanpak. Daarnaast wordt de klachtenprocedure, en de mogelijke verbeteringen daarin, met de omgeving besproken.

De bestaande Omgevingsdialoog zien we als een goede werkwijze voor de ODRN, die tevens past bij een proactieve houding. Deze werkwijze is tot stand gekomen op TPN-West en doet recht aan dit gebied door de aandacht voor de communicatie en het gebruik van een risicosystematiek bij toezicht. Met de puinbreker Dura Vermeer is een goede vorm gevonden: in dialoog gezamenlijk zoeken naar de beste oplossing voor een probleem.

Aanbeveling 3:

Zet in het eerste halfjaar van 2019 een pilot project op waarin overheid, de uitvoeringsorganisatie ODRN, de bedrijfsvereniging TPN-West en een geselecteerd bedrijf 'oefenen' met deze aspecten van de Omgevingswet. De rapportage daarover dient gericht te zijn op leren van deze pilot en moet beschikbaar te komen voor alle bedrijven in het gebied.

Gemeenten

Dit nemen we over.

Bij de herontwikkeling van het Engie terrein werken we, samen met de ODRN, vooruitlopend op de Omgevingswet aan het opstellen van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Participatie, flexibele bestemmingen en energie zijn daarin belangrijke pijlers. Uitkomsten worden gedeeld in het KF.

Argumenten

We zien het belang om ons voor te bereiden op de Omgevingswet, daarom is de pilot status aangevraagd voor het nieuwe bestemmingsplan van het Engie terrein. Als pilot traject is het nadrukkelijk de bedoeling om ervaring op te doen en te leren van de (on)mogelijkheden van de toekomstige Omgevingswet.

De uitkomst van de pilot geeft inzicht in de mogelijkheden na invoering van de Omgevingswet, zoals het opnemen van regels m.b.t. flexibele invulling van de bedrijfsbestemming. Maar het leert ons (en bedrijven) eveneens veel over de betekenis van het betrekken van de omgeving. Die inzichten bieden kansen voor bredere toepassing op TPN-West.

Aanbeveling 4:

Plan samen met de bedrijfsvereniging TPN-West tussendoelen in tijd en percentages over de vorderingen die gemaakt moeten worden om in 2040 energieneutraal te zijn in het gebied. Neem deze planning op in de uitvoeringsagenda.

Gemeenten

Dit nemen we over.

We zijn graag bereid om bedrijvenvereniging TPN-West te ondersteunen bij het opstellen van tussendoelen. De tijdsplanning zelf is een uitkomst van dat proces.

Argumenten

In 2015 heeft de bedrijvenvereniging met steun van de gemeente en provincie de visie TPN-West Energieneutraal opgesteld.

Het bestuur van TPN-West heeft eind 2018 besloten initiatief te nemen om haar leden te verleiden tot energiebesparing. Het streven is een pool te formeren van 10 bedrijven die als voorbeeld kunnen dienen voor andere bedrijven. Hierbij worden energiescans, energieadvies en technische realisatie van maatregelen aangeboden.

Aanbeveling 5:

Vertaal de intentieverklaring tussen gemeente, Engie en BCTN in te bereiken tussendoelen in de tijd en neem deze op in de uitvoeringsagenda.

Gemeenten

Dit nemen we als volgt over:

De herontwikkeling van het Engie terrein moet passen bij de nog vast te stellen gebiedsvisie. Het is immers een onderdeel van TPN-West. We willen invulling geven aan een duurzame herontwikkeling van het Engie terrein, een mogelijke toekomstige logistieke functie, en de mogelijkheden voor duurzame energie, innovatie en werkgelegenheid worden daarvoor uitgewerkt. De logistieke functie moet verbonden zijn met watergebonden bedrijvigheid, wat kansrijk is door de ligging en de aanwezigheid van de container terminal. Deze uitgangspunten zijn in lijn met voorlopige richting van de gebiedsvisie. De uitgebreide communicatie en participatie door Engie past eveneens bij de gebiedsvisie en gewenste manier van werken.

De intentieverklaring is echter niet het document om tussendoelen aan te koppelen, precies omdat het een intentieverklaring is en geen resultaatverplichting.

Argumenten

De gebiedsvisie TPN-West geeft de grotere kaders weer, maar specifieke invulling van die kaders vindt plaats op projectniveau. Dat is zo bij Engie en dat zal ook met andere toekomstige ontwikkelingen op TPN-West zo zijn.

De nieuwe invulling voor het Engie terrein moet dus plaatsvinden in dat planproces (zie ook aanbeveling 3). Hoe men invulling geeft aan de uitgangspunten en welke stappen daarbij horen zal ook in dat proces geformuleerd

worden. Als initiatiefnemer geeft Engie bij de herontwikkeling van hun terrein actief invulling aan de dialoog met de omgeving. De omgeving wordt dan ook betrokken bij, en geïnformeerd over, het planproces en de vorderingen.

Aanbeveling 6:

Rapporteur jaarlijks over de vorderingen m.b.t. aanbeveling 4 en 5. Het Kronenburger Forum kan daarvoor een geschikt platform zijn.

Gemeenten

Dit nemen we over.

Zoals bij aanbeveling 1 is voorgesteld en overgenomen worden vorderingen besproken met het KF, dat geldt dus ook voor het energieneutraal maken van TPN-West en de herontwikkeling van het Engie terrein (aanbeveling 4 en 5).

Argumenten

Zie de argumenten bij aanbeveling 1.

Communicatie en participatie neemt een centrale plek in bij de herontwikkeling van Engie. Dat past bij de pilot status van het bestemmingsplan en bij de Omgevingsdialoog. Het betrekken en informeren van de omgeving, waaronder ook het KF, is daarmee een vanzelfsprekendheid voor de betrokken partijen (zie ook aanbeveling 3, 5). Het KF is een aanvulling op de relatie die partijen met elkaar moeten onderhouden. Partijen zijn zelf verantwoordelijk voor het goed afstemmen van hun plannen met stakeholders.

Aanbeveling 7:

De gemeente Nijmegen neemt in 2018/2019 het initiatief om samen met de bedrijfsvereniging een plan op te stellen voor het beperken/verbeteren van de mobiliteit.

Gemeenten

Dit nemen we niet over.

Omdat er momenteel al diverse projecten lopen op dit vlak, waarbij ook bedrijven op TPN-West bij zijn/worden betrokken, is het niet nodig om in 2019 een plan op te stellen met de bedrijvenvereniging voor het beperken/verbeteren van de mobiliteit.

Argumenten

Als gemeente Nijmegen en regio Arnhem-Nijmegen werken we aan schone mobiliteit en slim vervoer, en daarbij blijven we ook de samenwerking met bedrijven zoeken. Over de resultaten wordt ook in het KF bericht.

Omdat er al diverse projecten lopen en we komend jaar als gemeente Nijmegen werken aan nieuw mobiliteitsbeleid (beleidsvisie), geven we nu eerst prioriteit aan de uitvoering van de lopende projecten, waaronder:

- Nijmegen werkt aan duurzame stadslogistiek in de binnenstad (ophalen afval, de bouw, en expeditie). Daar liggen ook kansen voor bedrijven op TPN-West vanwege de aanwezige bedrijven in deze sectoren. Daarom hebben we bijvoorbeeld de Green deal zero emission stadslogistiek ondertekend. In 2020 worden hiervan de eerste resultaten gepresenteerd. Van 2020 tot 2025 wordt ingezet op het opschalen van de kansrijke oplossingen.
 - In het project Weg met de wegwerpeconomie (zie 8) wordt o.a. gekeken naar logistieke bewegingen, en hoe die gebundeld en gereduceerd kunnen worden.
 - Als gemeente Nijmegen zijn we deelnemer van het CLINSH project voor schone binnenvaart, metingen en kennisdeling maken daar onderdeel van uit. Net als het ondersteunen van elektrische scheepvaart en gesprekken met bedrijven over walstroom op TPN-West.
 - De gemeente Nijmegen werkt aan nieuw mobiliteitsbeleid (mobiliteitsvisie), daarbij wordt ook een koppeling gemaakt met de uitwerking van een regionale vervolgaanpak waarbij bereikbaarheid en duurzame mobiliteit centraal staan (het programma Beter Benutten is in 2018 afgerond).
 - De Regio Arnhem-Nijmegen heeft een mobiliteitsmakelaar als onderdeel van de werkgeversaanpak.
 - Nijmegen werkt aan de invoering van een milieuzone.
 - De ODRN is in 2018 gestart met een pilot Handreiking Vervoersmanagement (vervoersmaatregelen als onderdeel van energiebesparingsverplichting).
-

Aanbeveling 8:

De bedrijfsvereniging voert in samenspraak met ARN en ODRN in het eerste halfjaar van 2019 een inventarisatie uit naar de huidige afvalstromen en grondstoffenbehoeftes van bedrijven. Uit de match van deze twee parameters kan een plan worden opgesteld voor maximaal hergebruik van afvalstromen op TPN-West. In het plan wordt de financiële context geschetst en kunnen doelen in de tijd worden geformuleerd. Jaarlijkse rapportages geven de mogelijkheid om zo nodig bij te sturen.

Gemeenten

Dit nemen we over.

We hebben TPN-West geselecteerd als werklocatie voor het project 'Weg met de wegwerpeconomie'. Dit project wordt de komende 2 jaar uitgevoerd. Het doel is om de circulaire economie op TPN-West te ondersteunen door een praktische aanpak te ontwikkelen voor toepassing van circulaire principes door bedrijven. Daarbij wordt onder andere gekeken naar de grondstofstromen in het gebied. Het project wordt gelijktijdig op twee andere werklocaties in de regio Arnhem-Nijmegen uitgevoerd.

Verder willen we als Nijmegen dat samen met de ODRN afspraken worden gemaakt om binnen bestaande afvalregels procesmatige en communicatieve verbeteringen aan te brengen om bedrijven met circulaire initiatieven voortvarender van dienst te zijn. Hiermee geven we uitvoering aan de ROND-motie uit 2017. ROND staat voor 'Regelarm Ondernemen Nijmeegs Domein'.

Argumenten

De regio Arnhem-Nijmegen is begin november 2018 uitgeroepen tot de beste circulaire regio van Nederland. We zijn een lerende regio, die zich ontwikkelt tot living lab van de toekomstbestendige, circulaire economie. De ontwikkeling van de circulaire economie willen we in Nijmegen verder opschalen en in praktijk brengen. Daarom ondersteunen we bovenstaande projecten.

Verder willen we ook inzetten op de acquisitie van circulaire bedrijvigheid, om de ontwikkeling van de circulaire economie in Nijmegen te stimuleren. De uitvoering van projecten als 'weg met de wegwerpeconomie' en motie ROND kunnen helpen om bedrijven te verleiden zich in Nijmegen te vestigen

Aanbeveling 9:

De gemeenten Nijmegen en Beuningen werken in het 1^e halfjaar van 2019 een vestigingsbeleid uit voor de aspecten watergebonden bedrijvigheid, duurzaamheid en warmtevrage.

Begeleidende tekst uit het verslag van de tussenronde:

Op TPN-west moeten de kades, die direct toegang bieden tot grote vaarwegen, bij voorrang worden (her)bestemd voor watergebonden activiteiten. Voor het gehele terrein moeten overigens vestigingseisen worden geformuleerd zodat bedrijven die duurzaam produceren worden bevoordeeld. Het gaat daarbij in elk geval om energiezuinigheid, (eigen) energieopwekking, watergebruik en circulariteit. Daarbij moet ook benutting van het bestaande warmtenet een pre krijgen.

Gemeenten

De aanbeveling om een vestigingsbeleid uit te werken nemen we niet over. We gaan geen striktere bestemmings- of vestigingseisen opleggen aan bedrijven die zich nieuw vestigen op het bedrijventerrein. We gaan wel voor de genoemde watergebondenheid, circulariteit, energiebesparing en (eigen) energieopwekking. Daarbij kiezen we voor een aanpak om duurzame bedrijvigheid te bevoordelen en stimuleren. Dat leggen we hieronder uit.

Argumenten

We zien de circulaire economie, energietransitie, en logistiek in combinatie met watergebonden bedrijven als kansrijke sectoren voor de toekomst. Daar willen we ook op TPN-West ruimte aan (blijven) bieden en de ontwikkeling ervan stimuleren. Ook deze sectoren behoeven milieuruimte voor de uitvoering van hun activiteiten.

- A. We kiezen voor een aanpak van initiëren en faciliteren in plaats van sturend en opleggen. Hiermee helpen en verleiden we de bedrijven die zelf willen, waar energie zit om het anders aan te pakken. Dat is onze manier om bedrijven te bevoordelen die zich inzetten voor verduurzaming. Dit is ook hoe we aan de hand van de goede

voorbeelden stap voor stap meer bedrijven willen enthousiasmeren. In onze ogen is dat een effectievere inzet van capaciteit en middelen dan striktere regels en de bijbehorende claims, procedures en controles.

- B. Een ander argument voor deze aanpak is dat we ons hiermee niet alleen richten op de beperkte groep van nieuwvestigers, maar juist ook op de grote groep bedrijven die nu al op TPN-West is gevestigd. De potentiële impact van verduurzaming bij bestaande bedrijven is veel groter.
Concrete voorbeelden van projecten zijn o.a. de uitvoering van ROND-motie, Weg met de wegwerpeconomie, Power2Nijmegen, CLINSH, en de Investeringsagenda Arnhem-Nijmegen met de provincie Gelderland.
- C. Sturend optreden is ook financieel en juridisch moeilijk(er), aangezien TPN-West een uitgegeven industriegebied is. De gemeente is dus geen grondeigenaar. Het inperken van de mogelijkheden op een perceel beperkt de gebruiksmogelijkheden van grondeigenaren (en daarmee verkoopbaarheid van hun grond), en dat kan leiden tot claims.
- D. Een bedrijf moet voldoen aan de wettelijke eisen, maar we leggen op TPN-West geen bovenwettelijke eisen of normen op aan bedrijven (bestaand of nieuwvestiger). Die zijn ook niet te handhaven. Zo behoudt TPN-West tevens een gelijk speelveld met andere werklocaties. Wel zal ODRN met regelmaat (bij wijzigingen, nieuwe investeringen, etc.) samen met het bedrijf beoordelen of nog steeds actuele BBT's aan de orde zijn.
- E. De aanstaande Omgevingswet biedt nieuwe mogelijkheden om regels op te nemen in een Omgevingsplan, bijvoorbeeld op het gebied van energie. Die nieuwe mogelijkheden zullen we bekijken, daarin spelen de resultaten van pilots (zoals bij Engie) ook een belangrijke rol.

Aanbeveling 10:

De gemeenten formuleren als onderdeel van de gebiedsvisie en in samenspraak met ODRN en andere uitvoerings- en handhavingsorganisaties hun opstelling en aanpak ten aanzien van illegale activiteiten op TPN-West.

Gemeenten

Dit nemen we over door hier onze opstelling en aanpak ten aanzien van illegale activiteiten toe te lichten. Dat krijgt ook een plek in de gebiedsvisie.

Argumenten (in dit geval de toelichting op de aanpak)

Anders dan uit de gesprekken naar voren komt bestaat er wel degelijk een aanpak tegen ondermijnende criminaliteit. Dit is een stadsbrede aanpak en niet specifiek gericht op TPN-West. Ondermijnende criminaliteit heeft sinds enkele jaren meer aandacht binnen de gemeenten. Bij de aanpak tegen ondermijnende criminaliteit werken we integraal samen met diverse instanties zoals het OM, de Politie, Belastingdienst, FIOD, Douane etc.

Het is van belang om te benadrukken dat we bij de aanpak van criminaliteit ook sterk afhankelijk zijn van tips en de oplettendheid van het publiek (bedrijven, omwonenden, werknemers, bezoekers). Controles en aanwezigheid door instanties op TPN-West zijn immers altijd momentopnamen. We doen dan ook een oproep om verdachte zaken altijd te melden (zie nummers).

Voor autodemontagebedrijven en ijzerhandelaren geldt bij de aanvraag van een omgevingsvergunning een verplichte BIBOB toets. De BIBOB toets is een integriteitstoets van de vergunningaanvrager. Als er ernstig gevaar dreigt dat een vergunning wordt gebruikt voor criminele activiteiten, kan het bestuursorgaan de vergunning of subsidie weigeren of intrekken.

Vanuit de politie, het Platform Veilig Ondernemen en het Centrum voor Criminaliteit en Veiligheid worden ondermijningsbewustwordingsavonden voor ondernemers georganiseerd. Het lijkt ons waardevol om zo'n avond ook naar TPN-West te halen in 2019, dat is iets voor gemeenten en bedrijvenvereniging om zich voor in te zetten.

Wil men anoniem blijven, dan kan online of telefonisch contact worden opgenomen met meld misdaad anoniem:

- www.meldmisdaadanoniem.nl

- 0800-7000

Wil men niet anoniem blijven, dan kan contact gezocht worden met de lokale politie of bijvoorbeeld de ODRN:

- 0900-8844 (algemeen nummer politie)

- (024) 751 7700 (vragen naar klachtenpiket i.v.m. vermoeden criminele activiteiten)

- via www.odregionijmegen.nl klachten -> "er is iets kapot of mis in mijn omgeving" -> "Direct een melding doen bij S@men"

Wordt een verdachte situatie gezien, dan kan 112 gebeld worden. Dit is het spoednummer, maar mag gebeld worden zodat gelijk, indien een auto beschikbaar is, ter plekke kan worden gegaan (dit kan dus niet bij alle meldingen).

Aanbeveling 11:

Bedrijvenvereniging en parkmanagement formuleren hun wensen ten aanzien van verbetering van de openbare ruimte en leggen die voor aan beide gemeenten met het verzoek die op te nemen in de meerjarenbegroting. Gereed medio 2019.

Gemeenten

Deze aanbeveling is primair gericht op de bedrijvenvereniging en parkmanagement. Toch geven we ook een reactie hoe wij hier naar kijken.

Argumenten

Het staat de bedrijvenvereniging vrij om suggesties voor verbeteringen voor te leggen, het contact met de wijkregisseur biedt daar ook gelegenheid toe. Bedrijvenvereniging en gemeenten willen beide een schoon, heel en veilig TPN-West, dat hoort ook bij de (her)certificering van TPN-West voor het keurmerk Veilig Ondernemen.

We gaan graag met bedrijvenvereniging in gesprek over de openbare ruimte en mogelijke verbeteringen. Dat is geen wijziging van onze werkwijze want dat gebeurt nu ook al. Wanneer gewenst schuift de wijkregisseur reeds aan bij vergaderingen van bedrijvenvereniging TPN-West. Men kan altijd contact opnemen met de [wijkregisseurs van het gebied](#), die geven aan dat bedrijven hen weten te vinden. Jaarlijks is er een schouw van TPN-West op het land en het water waarbij partijen (ook politie en brandweer) naar de staat en veiligheid van het gebied kijken, en naar mogelijke verbetering/aanpassing.

De inrichting en kwaliteit van de openbare ruimte van een werklocatie is gericht op functionaliteit, dat is van een andere niveau dan bijvoorbeeld in een woonwijk. Een hogere ambitie voor beeldkwaliteit is van toepassing aan de randen van TPN-West, daar waar het industriegebied grenst aan bijvoorbeeld wonen of natuur.

Aanbeveling 12

Bedrijvenvereniging, parkmanagement en gemeenten stellen in 2019 een plan op ter verbetering van de toegankelijkheid voor wandelaars, fietsers en bezoekers.

Gemeenten

Dit nemen we als volgt over:

We benutten de overleggen tussen bedrijvenvereniging-wijkregisseur en de schouw van het gebied om initiatieven en suggesties voor verbeteringen van de toegankelijkheid te bespreken en plannen. De wijkregisseur is het eerste aanspreekpunt over het beheer en inrichting van de openbare ruimte, zie daarvoor ook de uitleg bij aanbeveling 11.

Argumenten

Zie ook aanbeveling 11. De wijkregisseur is het eerste aanspreekpunt voor beheer en inrichting van de openbare ruimte, ons voorstel is om vooral gebruik te maken van de bestaande kanalen die er al zijn op dit gebied.

We zien regulier onderhoud of andere geplande ingrepen als een kans om de inrichting te verbeteren ter bevordering van de toegankelijkheid en verkeersveiligheid. Deze werkwijze noemen we 'Werk met Werk maken'.

De fietsknelpunten casus is een voorbeeld van hoe het niet (meer) moet. De zorgen van bedrijven en bewoners over een aantal verkeerssituaties zijn te lang blijven liggen, en er is onvoldoende uitgelegd waarom we als gemeente wel of niet besluiten tot aanpassing van de situatie. Uiteindelijk zijn deze knelpunten tijdens de werkgroep in maart 2018 toegelicht door de gemeente Nijmegen en zijn de besproken verbeteringen uitgevoerd.

Aanbeveling 13

Neem 'milieu' op als hoofdthema bij de reeds geformuleerde ambities en integreer daarin de volgende aspecten (4.2. t/m 4.5.).

Gemeenten

Dit nemen we over.

We nemen milieu op als een van de hoofdthema's bij de gebiedsvisie met aandacht voor de genoemde aspecten.

Argumenten

Het milieu is al jarenlang een van de belangrijkste thema in dit gebied, en dat moet ook blijken uit de gebiedsvisie.

Aanbeveling 14

Inventariseer/onderzoek de cumulatieve belasting ten aanzien van geluid, luchtkwaliteit en externe veiligheid, resulterend in een geactualiseerde milieustatus per 2019.

Gemeenten

Dit nemen we ten dele over. We zien het belang om te voorzien in informatie over de milieusituatie in het gebied, maar het onderzoeken van de cumulatieve belasting is niet uitvoerbaar.

Argumenten

De aanbeveling om de cumulatieve belasting van geluid, luchtkwaliteit en externe veiligheid te inventariseren is niet uitvoerbaar. Er is geen methode om de genoemde indicatoren, die deels actueel en deels administratief zijn, op te tellen. Er zijn wel methoden die met cumulatie een globale uitspraak doen over de mogelijke gezondheidssituatie in een gebied, maar die zijn voor ontwikkelingen en niet geschikt om uitspraken te doen over een beheersituatie zoals TPN-West

Maar individuele meetgegevens zijn wel beschikbaar voor TPN-West en omgeving. Hiervoor bestaat de website Westenweurt.nl, waar meetgegevens ten aanzien van geluid, lucht, klachten worden getoond. Deze website biedt een goede basis voor inzicht in de milieustatus van het gebied en trends door de jaren heen. Die informatie kan helpen bij discussies over de ontwikkeling van het gebied. Ook de ODRN beschikt over (meet)gegevens van het gebied. Naar gelang de informatiebehoefte kan in samenwerking met de ODRN worden bekeken hoe deze gegevens in 2019 ontsloten kunnen worden. Verder is er nog informatie vanuit andere bronnen en organisaties zoals stads- en wijkmonitor, monitor vestigingsklimaat en risicokaart Nederland (externe veiligheid).

De website Westenweurt moet beter geactualiseerd worden om blijvend van waarde te kunnen zijn. Nu ontbreekt daarvoor een duidelijke opdrachtverlening en financiering. De mogelijkheden voor het beter benutten van Westenweurt gaan we in 2019 onderzoeken.

Aanbeveling 15

ODRN stelt nog in 2018 in samenspraak met vertegenwoordigers van omringende woonwijken een top-10 lijst op van terugkerende/nog steeds niet opgeloste overlastsituaties en voorziet deze lijst van een (korte termijn) aanpakplan.

Gemeenten: Dit nemen we over, zie aanbeveling 2

Aanbeveling 16

ODRN bespreekt in de 1^e helft van 2019 met bewoners, milieugroepen, bedrijven de huidige klachtenprocedure en de mogelijke verbeteringen daarin. Het resultaat wordt voorgelegd aan beide gemeenten en de Provincie Gelderland.

Gemeenten: Dit nemen we over, zie aanbeveling 2

Aanbeveling 17

Gemeenten voeren een onderzoek uit naar juridische en financiële mogelijkheden en onmogelijkheden om de bestaande geluidscontour terug te leggen en communiceren de uitkomst met bedrijven en omwonenden. De contramal van dit onderzoek is dat bewoners er "zeker" van kunnen zijn dat de milieucontour niet verruimd wordt.

Gemeenten:

Dit nemen we niet over.

We hebben naar aanleiding van deze aanbeveling als Nijmegen de (on)mogelijkheden voor het terugleggen van de bestaande geluidscontour afgewogen en het standpunt bepaald dat we nu geen onderzoek uitvoeren.

Tegelijkertijd kunnen bewoners er zeker van zijn dat de geluidszone niet verruimd zal worden.

Argumenten (om nu niet verder te onderzoeken)

- A. TPN-West is met zo'n 8.000 arbeidsplaatsen op diverse opleidingsniveaus belangrijk voor de werkgelegenheid van Nijmegen en Beuningen. We kiezen daarom voor het behoud van het gebied als industrieterrein. Daarmee kiezen we ook voor behoud van de geluidszone, want beide zaken zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het industriegebied kan niet functioneren zonder geluidszone.
- B. Het type bedrijven op TPN-West kan elders in de regio niet terecht omdat de vestigingsmogelijkheden zoals TPN-West die biedt schaars zijn. Als geluidgezoneerd industrieterrein is TPN-West specifiek bedoeld en aangewezen om (ook) de zogenaamde grote lawaaimakers te kunnen huisvesten.
- C. Het behoud van de vestigingsmogelijkheden is niet alleen van belang voor de huidige economie, maar ook voor de energietransitie en transitie naar een circulaire economie. Want ook dit type duurzame bedrijvigheid gaat gepaard met geluidsproductie.
- D. Op TPN-West is sprake van een beheersituatie. Dat geldt niet voor de herontwikkeling van het Engie terrein. Voor deze grote opgave in het gebied wordt momenteel gewerkt aan de visie- en planvorming voor het Engie terrein. De procedure voor een nieuw bestemmingsplan start naar verwachting in 2019. De uitkomsten van de herontwikkeling geven mogelijk aanleiding om daarna, in een vervolgtraject, aanpassing van de geluidscontour alsnog te onderzoeken en zo nodig opnieuw vast te stellen. Die afweging kan echter pas plaatsvinden naar aanleiding van de uitkomsten van de herontwikkeling en na afronding van het bijbehorende bestemmingsplan, en niet daar aan voorafgaand.
- E. De gezamenlijke geluidsruimte van het gezoneerde industrieterrein wordt vrijwel geheel benut. De geringe marge die er is achten we noodzakelijk om het normaal functioneren van het industrieterrein mogelijk te houden.
- F. Gezien bovenstaande, en omdat het terugbrengen van de geluidszone geen effectieve maatregel is tegen geluidsoverlast als bonken en knallen (de geluidszonering gaat over gemiddeld geluid en niet over piekgeluiden), weegt de inzet van capaciteit en middelen nu niet op tegen het beoogde effect.

Een geluidszone is vastgelegd in het bestemmingsplan. Het terugbrengen van de geluidszone is een langdurig en ingewikkeld proces, dat naar verwachting leidt tot juridische procedures met bedrijven omdat bestaande mogelijkheden worden ingeperkt. Ter indicatie, bij aanpassing moet met zo'n 40 tot 50 bedrijven worden gesproken en het is een proces dat zo 1,5 tot 2 jaar duurt. Een zonegrens kan niet worden teruggelegd als dit leidt tot overschrijdingen. De totale gezamenlijk geluidsbelasting van alle bedrijven op het industrieterrein mag op en buiten de zonegrens maximaal 50 dB(A) bedragen.

De meest recente aanpassingen aan de geluidszone stammen uit 2008 en 2009. In 2008 is de geluidszone verkleind om de ontwikkeling van het Waalfront mogelijk te maken. In 2009 heeft er een verruiming plaatsgevonden bij Weurt om te kunnen voldoen aan de wettelijke eisen.